Векало ПахIала

ковлусихошка
яздина кехат

Ковлуси-гIала Асиа-махкарчу Эпас-гIалина малхбалехь яра. Ша набахтехь волуш *векало ПахIала ковлусихошка яздина кехат* цу гIалахь йолчу динан тобанна лерина дара. И динан тоба ПахIала дIахIоттийна яцара, амма ПахIална ша жоп дала деза аьлла хетачу меттехь яра иза, хIунда аьлча Римхойн пачхьалкхана чубогIучу Асиа-мехкан коьртачу гIалара Эпасера цо цига динан гIуллакхдархой бахийтинера. ПахIална хезнера, Ковлуси-гIалахь йолчу динан тобанехь харцхьехамчаш хиларх а, цара дIасабаржош болчу харц хьехамех а лаьцна. Цара хьоьхура, Дела вовзархьама а, кхоччуш кIелхьардахийтархьама а, «стигалийн цхьаболчу хьаькамашна а, куьйгалхошна а» Iамал ян еза бохуш. Цул сов, оцу харцхьехамчаша бохура, стаг сунтвина хила а веза, кхачанца а, кхидолчу хIуманашца а доьзна долу чIогIа Iадаташ наха лардан а деза.

ХIара кехат ПахIала яздо, динан бакъболчу кхоаца цу харцхьехамчашна дуьхьало ярхьама. Цо лучу жоьпан дух иштта ду: Дала леррина къобалвинчу Iийсас кхоччуш долу кIелхьардахар дала тарло, амма оцу кхидолчу парзаша а, Iадаташа а Цунах стаг херавоккху. Ша леррина Къобалвинчуьнгахула хIара дуьне кхоьллина Дала, ткъа Цуьнгахула иза юха дIа а оьцу Цо. Цуьнца боьзна хилчий бен, дуьнен тIехь бехачу массо а наха шаьш кIелхьардахаре сатуьйсийла дац. Цу сийлахьчу хьехамца ПахIала дуьйцу, Iийсах тешаш верг шен дахарехь муха лела веза бохуш.

ХIара кехат ТихIакца Ковлуси-гIаларчу динан тобане дIадахьийтинера ПахIала. Ткъа ТихIакца цхьаьна новкъаваьлларг Онисам цIе йолу цхьа лай вара. Цунах лаьцна ПахIала *Пхьалмане* кехат яздинера.

Дешхьалхе

1 [1] Делан лаамца Цо леррина къобалвинчу Iийсан векал волчу ПахIала
а, динан вашас Тимапис а яздо [2] Ковлуси-гIалахь бехачу Дала базбин-
чу а, Далла тешамечу а, Дала леррина Къобалвинчуьнца боьзна а болчу
динан вежаршка.
Вайн Да волчу Делера долу дика а, синпаргIато а хуьлда шуна.

Далла хастам бар

[3] Шуна тIера доIанаш а деш, оха даим хастамаш бо вайн Веза Эла вол-
чу, Дала леррина къобалвинчу Iийсан Да волчу Далла. [4] ХIунда аьлча Да-
ла леррина къобалвинчу Iийсах шун тешар хиларх а, массо а Делан
долахь берш шуна безарх а лаьцна хезна тхуна. [5] Шу иштта лела, стигалш-
кахь шайна кечдина долчуьнга шаьш сатуьйсуш долу дела. Цунах лаьцна
хазачу кхоан билггал бакъдолчу дашехула хьалха а хезнера шуна. [6] Шу
долчу кхаьчна болу и хаза кхаъ дерриг а дуьнен тIехь шен стом луш а, дIа-
сабаьржаш а бу, Делан дика баккъалла а муха хуьлу шуна хезначу а, шу
кхеттачу а дийнахь дуьйна, шуна юкъахь и кхаъ иштта лелаш ма-хиллара.
[7] И хаза кхаъ вайна везаш волчу Эпарпис бовзийтинера шуна. Вайца
цхьаьна Далла гIуллакх деш ву иза, ткъа шун дуьхьа иза Дала леррина
Къобалвинчун тешаме ялхо а ву. [8] Делан Сино шуна беллачу безамах
лаьцна тхоьга хаам бинарг а иза вара.
[9] Цундела тхайна и хаам бинчу дийнахь дуьйна, шуна тIера даим доIа-
наш деш ду тхо. Оха доьху, Делан Сино мел луш долчу хьекъалца а, кхе-
тамца а Делан лаам бовзарх шу дузийтар. [10] Иза иштта хилахь, массо а
хIуманна тIехь Делан лаамехь дерг а деш, Везачу Элана хьалха хьакъ до-
луш лелар ду шу. Аша деш долчу муьлххачу а дикачу гIуллакхаша стом а
лур бу, Дела вовзарна тIехь кхиамаш а бохур бу аша. [11] Цуьнан нуьцкъал-
чу сийлалле хьаьжжина, шу чIагIдина хуьлийла, массо а хIума собарца
ловш шу хилийтархьама. Даккхийдерца [12] стигаларчу Дена хастамаш
бойла аша. Серлонан олаллехь Шен долахь болчарна лур ду аьллачун де-
къашхой шух хилийта, шуна хьуьнар Делларг Иза ма ву. [13] Вай, бода-
нан олаллех кIелхьара а даьхна, Шен везаш волчу КIентан олалле даьх-
на Цо. [14] Цуьнгахула вай паргIатдахархьама мах а белла, вайн къиношна
гечдина Дала.

Дала леррина къобалвина Iийса а,
Цо кхочушдина гIуллакх а

[15] Дала леррина Къобалвинарг —
гуш воцучу Делан гуш долу васт ду.
Цуьнан дуьхххьарлера Доьзалхо ву Иза, кхоьллина мел
долчу хIуманал тоьлуш а волуш.
[16] Стигалшкахь а, лаьттахь а
гуш долу а, гуш доцу а
массо а хIума Цо кхоьллина ду:
стигалийн паччахьаш, я олахой,
я хьаькамаш, я куьйгалхой хуьлийла уьш.

[1:7] Ковлусихошка 4:12; Пхьалмане 1:23. [1:14] Эпасхошка 1:7.

И дерриг а Цо кхоьллина а ду,
Цунна кхоьллина а ду.
17 Иза долуш долчу дерригенал а хьалха вара,
Цо массо а долуш дерг шен-шен меттехь лоттуьйту.
18 Иза динан массо а тобанан Корта бу,
ткъа и тоба Цуьнан дегI санна ю.
Оцу тобанан дахаран хьоста ду Иза.
Беллачарна юкъара дуьххьара денвелларг а Иза ву,
массо а хIуманна тIехь хьалхе йоккхуш Иза
хилийтархьама.
19 ХIунда аьлча Далла тамехь дара
Шен мел йолу амал кхоччуш Цуьнгахь хилар.
20 Далла лиира Цуьнгахула стигалахь а, лаьттахь а долу дерриг а
хIума Шеца тайта.
ЖIара тIехь Іанийначу Шен КIентан цIийгахула
царна а, Шена а юкъахь барт бира Цо.

21 Аша дечу вочу гIуллакхаша гойтура, цхьана хенахь шу а Далла
херадевлла хилар. Шайн кхетамехь Делан мостагIий дара шу. 22 Ткъа
хIинца, Ша леррина Къобалвинчун дегIан даларехула, Дела шуьца
тайра, Шена хьалха шу даздина а, цIена а, ала хIума доцуш а дIахIит-
торхьама. 23 Иза иштта хир а ду, нагахь санна шайн тешар тIехь ше-
конаш а йоцуш, чIагI а делла, шу латтахь а, шайна хезначу хазачу
кхоо луш болчу сатийсамах аша шаьш дIа ца хадийтахь а. Стигал кIел
болчу массаьрга а дIахазийтинчу оцу хазачу кхоан ялхо хилира сох,
ПахIалах.

ПахIала динан тобанна къахьегар

24 Со воккхавеш ву айса шун дуьхьа хIинца баланаш хьегарх. Аса
сайн дегIа чохь кхочушдо Дала леррина Къобалвинчунна тIаьхьа-
хIиттинчара Цуьнан дегIан дуьхьа хьега дезаш диснарг. Цуьнан дегI –
Іийсах тешачу массеран а тоба ю. 25 Дала суна тIедиллина шун дуьхьа
оцу тобанан гIуллакхдархо хилар. Цо со къобалвинера Шен дош шу-
на дуьззина довзийта. 26 Оцу Делан дашна чохь цхьа къайле ю. И
къайле бIешерашкахь дуьйна массо а адамийн гаранашна дIакъевлина
яра. Ткъа хIинца иза Шен долахь болчарна дIайовзийтина Дала. 27 Де-
лан лаам бу Шен къайленан хьал мел сийлахь ду Шен долахь болчар-
на дIахаийтар. Массо а къаьмнех болчеран дуьхьа ю и къайле: Дала
леррина Къобалвинарг шун даг чохь ву, цундела шун сатуьйсийла ду
Делан сийлалле. 28 Дала леррина Къобалвинарг вай дIакхайкхаво, хIо-
ра адам, массо а тайпана хьекъалца кхета а деш, Іама а деш, иза, Дала

1:18 Эпасхошка 1:22, 23. 1:20 Эпасхошка 2:16.

леррина Къобалвинчуьнца доьзна а долуш, дуьззина кхочуш а дина,
дIахIотторхьама. 29 Сайна чохь болх беш болчу Цуьнан ницкъаца оцу
Іалашонна къахьоьгуш ву со.

2 1 Суна шуьга дIахаийта лаьа, мел чIогIа къахьоьгу аса Лаудикехь де-
хачу шун дуьхьа а, юьхь-дуьхьал со шайна гина а боцучу массеран
дуьхьа а. 2 Аса иза до, уьш, вовшашка болу безам а болуш, цхьаьнакхетта
хилийтархьама а, церан дегнаш иракарахIитторхьама а. Суна лаьа, церан
хьекъал кхачам боллуш чIогIа хила, Делан къайле царна йовзийтархьама.
Ткъа Делан къайле Дала леррина Къобалвинарг ву. 3 Цунна чохь къайла-
яьккхина ю кIоргге долчу хьекъалан а, кхетаман а мел йолу хазна.
4 Аса иза боху шуьга, цхьаннан а хазачу къамелах шу Іеха ца далийтар-
хьама. 5 ХIунда аьлча со, шуна гуш юххехь вацахь а, синца шуьца ву. Шун
оьзда дахар а, Дала леррина Къобалвинчух шун чIогIа долу тешар а гуш,
воккхавеш ву со.

Дала леррина Къобалвинчуьнца долу кхоччуш дуьзна дахар

6 Дала леррина къобалвина Іийса шаьш Веза Эла санна тIеэцарна,
Цуьнца доьзна а долуш, дахалаш. 7 Шайн тешаран орамаш Цунах дIа а та-
сий, Цуьнца цхьаьна хьалакхиалаш. Шайна хьехначу тешарехь чIагIло-
лаш. Баркаллех дуьззина хилалаш.
8 Варелаш, динан вежарий, вайн дайша даьхначу Іадатийн а, кху дуь-
ненах лаьцна адамийн болчу кхетаман а бух тIехь долчу, шу ледан дуьй-
цучу даьссачу къамелийн йийсархой ма хилалаш. Иштта долу къамелаш
Дала леррина Къобалвинчуьнца доьзна дац. 9 ХIунда аьлча адаман сибат
тIеэцна волчу Цунна чохь Дела кхачам болуш Іаш ву. 10 Шу а ду кхачам
боллуш дуьзна, шу Цуьнца доьзна долу дела. Стигалийн мел болчу хьаь-
камел а, куьйгалхойл а коьрта ву Иза.
11 Шу Цуьнца доьзна хиларна, адамийн куьйгашца дина доцу шун
сунтдар кхочушдина. Дала леррина Къобалвинчо кхочушдинчу сунт-
дарехула шун хьарам лаамаш дIабаьхна. 12 Хих чекхдовлучу хенахь Да-
ла леррина Къобалвинчуьнца цхьаьна дIадоьхкина долу шу Цуьнца
цхьаьна денделла, Иза веллачуьра денвинчу Делан ницкъах шун долчу
тешарца. 13 Шаьш къинош летийна дела а, кхечу къаьмнех шаьш схьа-
девлла дела а, хьалха шу делла дара. Ткъа хIинца Дала леррина Къо-
балвинчуьнца доьзна долу шу денделла, Дала вайн массо а къиношна
геч а дина. 14 Цо дIадайина вайн декхар тIеяздина долу йоза. Оцу кехат
тIехь вайна дуьхьал долу а, вай бехке озош долу а парзаш дара. ЖIарах
дIа а тоьхна, Дала и кехат дIадаьккхина. 15 Иза дарца жинийн хьаька-
мийн а, куьйгалхойн а карара олалла дIадаьккхина Цо. Іийса жIарах

2:12 Римхошка 6:4. 2:13 Эпасхошка 2:1-5. 2:14 Эпасхошка 2:15.

дӀатохарехула царна тӀехь толам а баькххина, массарна а хьалха уьш
юьхьӀаьржачу хӀиттийра Цо.
16 ХӀинца дуьйна йиънарг я мелларг бахьана долуш, къастийна долу а,
я керла бутт болалуш долу а, я шоьтан деза долу а денош бахьана долуш
цхьаммо а шу бехке ма дойла. **17** ХӀунда аьлча и дерриг а хиндолчун дегӀан
ӀиндагӀ ду, ткъа долуш дерг Дала леррина Къобалвинчуьнца доьзна ду.
18 Харц кепара шу лахара хила а деза, аша маликашна Ӏамал ян а деза
бохучо шу Ӏеха ма дойла, ша дуьйцург шена гиначу суьрташца тӀе а
чӀагӀдеш. Цхьа а бахьана доцуш, адамийн кура ойла хуьлу ишттачу сте-
ган. **19** ДегӀан Корта болчу Дала леррина Къобалвинчунна тӀе ца гӀерта
иза. И корта бахьана долуш, пхенаша а, меженаша а латтадеш цхьаьна-
тесна долу и дерриг а дегӀ Делан лаамехь хьалакхуьуш ду.

Дала леррина Къобалвинчуьнца далар а,
Делаца дахар а

20 Нагахь санна Дала леррина Къобалвинчуьнца шу, дала а делла, кху
дуьнен чохь долчу парзийн а, Ӏадатийн а долара схьадевлла хилча, хӀунда
гӀерта шу, кху дуьненан долахь долуш санна, **21** «хӀокхунах ма хьакхало-
лаш», «хӀара ма яалаш», «кхунах куьг ма Ӏотталаш» бохучу сацамашна
тӀе? **22** Диина даьлча, телхина дӀадер долчу хӀуманех лаьцна дуьйцу оцу
хьехамашкахь. Уьш адамаша даьхна парзаш а, хьехамаш а бен дац. **23** ТӀе-
хьаьжча, иштта парзаш хьекъале ду мотта тарло: цаьрца ду шайн лаамца
Ӏамал яр а, харцкепара шаьш лахара хетар а, шайн догӀмашна тӀехь ницкъ
бар а. Делахь а, цара шайн хьарамчу лаамашна урхалла даре хьаьжжина,
цу парзийн цхьа а мах бац.

3

1 Дала леррина Къобалвинчуьнца цхьаьна шу деллачуьра денделла
хиларна, Далла аьтту агӀор Иза охьахиина волчу стигалшкахь дол-
чух шун кхетам бузийла. **2** Лаьттахь долчун ойла а ца еш, стигалахь долчух
дегнаш дуза. **3** ХӀунда аьлча шун хьалха хиллачу дахаре хьаьжча, шу делла
ду, ткъа Дала леррина Къобалвинчуьнца шун бакъдолу дахар Делан
карахь дӀахьулдина ду. **4** Шеца шун дахар долуш волу Дала леррина Къо-
балвинарг кху дуьнен чу юхавеача, шу а сийлаллица Цуьнца цхьаьна
догӀур ду.

Шира а, керла а дахар

5 Иза иштта долу дела, шайна чохь лелаш болу а, кху дуьненца боьзна
болу а адамийн лаамаш хӀаллакбелаш: нахаца лелар, цӀена доцург лаар,
боьхачу лаамех дуьзна хилар, зуламе лаамаш хилар, сутара хилар (хӀунда
аьлча сутара хилар цӀушна Ӏамал яр санна ду). **6** Иштта дерг лелорна

2:16 Римхошка 14:1-6. **2:19** Эпасхошка 4:16. **3:1** Забур 109:1.

муьтӀахь ца хуьлучу нахана Делан оьгӀазло тӀейогӀур ю. **7** Мацах шу а ма
дара иштта лелаш, шайн дахар цу хӀуманех дуьзна долчу хенахь.
8 Ткъа хӀинца и шадерг дӀадаккха: дералла, оьгӀазалла, хьагӀ, вониг
дийцар, боьха бага леяр. **9** Вовшашка харц ма ле, хӀунда аьлча шайн шира
адам цуьнан гӀуллакхашца цхьаьна аша дӀа ма тесна. **10** Керла адам а
хилий, дӀахӀитта. Ша Кхоьллинчун вастехь карладолу и адам, Дела вуьз-
зина вовззалц. **11** Иза иштта хиларна, цхьа а башхо яц кхечу къомах вол-
чу стагана я жуьгтичунна юкъахь, сунтвинчунна я сунтваза волчунна
юкъахь, оьздачу халкъан волчу стагана я оьздалла йоцучу халкъан стага-
на юкъахь, лена я маьршачунна юкъахь. Мелхо а, Дала леррина Къобал-
винарг уггар лараме Верг а ву, Иза массаьрца а ву.
12 Дала даздинарш а, Цуьнан хьоме хаьржинарш а шаьш хиларна, къин-
хетамах, диканиг дарх, ша-ша лахара хетарх, эсалаллех, собар хиларх
дуьзна хилалаш. **13** Вовшех кхеташ хилалаш, нагахь санна цхьаъ вукхунна
дегабаам болуш велахь, вовшашна гечделаш, Везачу Эло шайна гечдаре
терра. **14** Даггара вовшашка болу безам дерриг а цу хӀуманашна тӀетоха.
Массо а хӀума кхачаме цхьаьна доьхкург безам ма бу. **15** Дала елла йолу
синпаргӀато хуьлийла шун дегнаш чохь олалла деш. Шух цхьа дегӀ а ди-
на, синпаргӀатоне тӀекхайкхина Дала. Далла баркалла олуш хила. **16** Дала
леррина Къобалвинчун дош дуккха а дехийла шун даг чохь. Шайн мел
долчу хьекъалца вовшашна хьехамаш а бе, вовшийн кхета а де. Шайн
дегнаш чохь Далла баркаллаш а кхайкхош, назманаш а ала, эшарш а ле-
кха, динан иллеш а ала. **17** Дашца я гӀуллакхца шаьш мел дийриг Веза Эла
волчу Ӏийсан цӀарах делаш, Да волчу Далла Цуьнгахула баркаллаш а олуш.

Керлачу дахарехь юкъаметтигаш муха хила еза

18 Зударий, шайн майранашна муьтӀахь хила, хӀунда аьлча иза шун де-
кхар ду, Везачу Элаца шу доьзна хиларна.
19 Майранаш, шу а шайн зударий безаш хила, цаьрца буьрса ма хила.
20 Бераш, массо а хӀуманна тӀехь шайн дас-нанас боххург деш хила,
хӀунда аьлча иза Далла хазахетарг ду.
21 Дай, шайн бераш оьгӀаз ма эхийта, дог доьхна уьш ца хилийтархьама.
22 Леш, адамаш долчу шайн элашна массо а хӀуманна тӀехь муьтӀахь
хила. Царна шаьш гуш долчу хенахь там бина а ца Ӏаш, Везачу Элах
кхоьруш а, догцӀена а лела. **23** Шаьш мел дийриг а доггах де, адамашна
деш санна а доцуш, Везачу Элана деш санна. **24** Дагахь латтаде, Шен
халкъана лур ду аьлларг Везачу Эло совгӀатна лур ду шуна. Дала леррина

3:9 Эпасхошка 4:22. **3:10** Эпасхошка 4:24; Доладалар 1:26. **3:12, 13** Эпасхошка 4:2.
3:13 Эпасхошка 4:32. **3:16, 17** Эпасхошка 5:19, 20. **3:18** Эпасхошка 5:22; 1 Кипин 3:1.
3:19 Эпасхошка 5:25; 1 Кипин 3:7. **3:20** Эпасхошка 6:1. **3:21** Эпасхошка 6:4. **3:22-25** Эпас-
хошка 6:5-8.

Къобалвинарг баккъалла а аша гIуллакх деш волу Эла ма ву. 25 Ткъа хар-
цонаш лелочунна, ша лелийначу харцоне хьаьжжина, таIзаран ял кхочур
ю. Дала цхьаьнгге а озабезамаш ца бо.

4

1 Элий, шайн лешца бакъо а, нийсо а лелош хилалаш. Диц ма делаш,
шайна тIехь цхьа Эла хилар: стигалшкахь волу Веза Эла.

Хьехамаш

2 Сема а долуш, Далла баркалла а олуш, леррина доIанаш делаш.
3 Иштта тхуна тIера а доIанаш де Деле, Цуьнан дош дIакхайкхо а, Цо
леррина Къобалвинчух лаьцна йолу Цуьнан къайле дIайовзийта а тхан
аьтто бар доьхуш. И къайле дIакхайкхор бахьана долуш, ву со набахтехь.
4 Дехалаш Деле, и къайле дIакхайкхо еззачу тайпана дIакхайкхо суна
хаийта алий.
5 Арахь болчаьрца хьекъале хилалаш. БегIийла меттиг шайна нисъелча,
хьехамаш бан пайденна хилийталаш. 6 Шун дистхилар а хаза хила деза,
дуьйцург сингаттаме ма хилийта, хIоранга а жоп муха дала деза а хууш.

Маршаллаш

7 Сох лаьцна шадерг ТихIака дуьйцур ду шуна. Тхоьца цхьаьна Везачу
Элана гIуллакх деш волу, тешаме къахьоьгуш волу, вайн хьоме динан ва-
ша ву иза. 8 Тхоьгахь хIун хьал ду шуна хаийта а, шун дегнаш иракара-
хIитто а воуьйту аса иза шу долчу. 9 Шу долчуьра тешаме а, хьоме а волу
динан ваша Онисам а ву цуьнца. Цара кхузахь долчу дерригенах а лаьцна
дуьйцур ду шуна.
10 Шуьга маршаллаш доуьйту соьца цхьаьна набахтехь волчу Арестаха
а, иштта Бар-Наабан шичас Марка а. (Цунах лаьцна олуш, аса тIедилли-
нера шуна, нагахь иза шу долчу кхачахь, цунна хьошалла дар.) 11 Иштта
маршаллаш доуьйту шуьга ЮшаIа а. (Кхечу тайпана Юст олу цунах.)
И кхоъ сунтбинчех ву. Уьш бен бац соьца Делан Олаллина лерина къа-
хьоьгуш болу сунтбинарш. Сан чIогIа догъоьцура цара.
12 Маршалла доуьйту шуьга Дала леррина къобалвинчу Iийсан лай
волчу шун Эпарпис а. Цо даим а дакъалоцу шуна тIера дечу доIанашкахь,
шайн тешарна тIехь шу кхоччуш кхиийтархьама а, Делан лаамехь долчух
шу дуьзна хилийтархьама а. 13 Лаудика-гIалахь а, ХIерапал-гIалахь а дол-
чу шуна Эпарпис чIогIа къахьоьгуш хиларх тоьшалла до аса. 14 Маршалла
ду шуьга хьомечу лоьрера Лакера а, Демера а.

3:25 Карлабаьккхинарг 10:17; Эпасхошка 6:9. 4:1 Эпасхошка 6:9. 4:5 Эпасхошка 5:16.
4:7, 8 Эпасхошка 6:21, 22. 4:9 Пхьалмане 1:10-12. 4:10 Векалийн 19:29; 27:2; Пхьал-
мане 1:24; Векалийн 12:12, 25; 13:13; 15:37-39. 4:12 Ковлусихошка 1:7; Пхьалма-
не 1:23. 4:14 2 Тимапига 4:11; Пхьалмане 1:24; 2 Тимапига 4:10.

15 Маршаллаш ло Лаудикехь болчу динан вежаршка а, Нумпате а, цуь-
нан цIерачу динан тобане а. 16 ХIара кехат шаьш долчохь дешна даьлча,
Лаудикерачу динан гуламехь дIадешийта, ткъа Лаудикехь дерг шайн
гуламехь аша а деша. 17 Арихупе иштта дIаала: «Варелахь, Везачу Элаца
волуш айхьа тIелаьцна долу деза гIуллакх кхочушделахь».
18 Аса сайн куьйгаца яздо шуьга хIара тIаьххьара долу маршалла. Со
набахтехь хилар диц ма делаш.
Делан дика хуьлийла шуьца массаьрца а.

4:17 Пхьалмане 1:2.